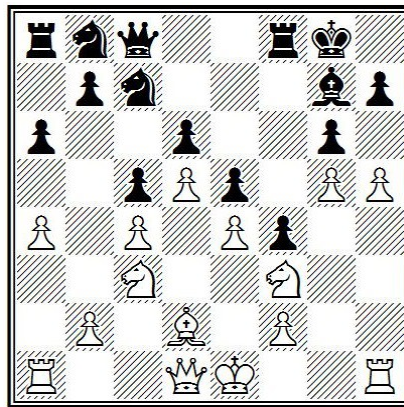

De beste zet ooit

Wat is de beste of mooiste zet ooit uitgevoerd op het schaakbord? Een simpele vraag, die niet zo simpel te beantwoorden is. Er zijn veel mooie zetten gespeeld, maar wat nu de meest briljante zet is zal altijd voer voor discussie zijn, Schrijver en schaakjournalist Tim Krabbé heeft een persoonlijke ranglijst opgemaakt van de 100 mooiste zetten ooit. Die ranglijst is alweer enige jaren oud, dus de meest recente partijen zijn er niet in verwerkt. De zet die hij op nummer 1 heeft gezet is een bepaald niet omstreden zet. Want is het nu een briljante zet of toch gewoon een slechte zet? Het gaat om een zet van Boris Spasski, gespeeld in een partij om het kampioenschap van de Sovjet-Unie in 1956, waarin hij met zwart speelde tegen Youri Averbach. Na 1.c2-c4,Pg8-f6 2.Pb1-c3,g7-g6 3.e2-e4,d7-d6 4.d2-d4,Lf8-g7 5.Lf1-e2,O-O 6.Lc1-g5,c7-c5 7.d4-d5,Dd8-a5 8.Lg5-e2,a7-a6 9.a2-a4,e7-e5 10.g2-g4,Pf6-e8 11.h2-h4,f7-f5 12.h4-h5,f5-f4 13.g4-g5,Da4-d8 14.Le2-g4,Pe8-c7 15.Lg4xc8,Dd8xc8 16.Pg1-f3 vond Spasski dat hij bar slecht stond.

Zwart staat met de rug tegen de muur, de zwarte stukken zijn passief en zwart heeft totaal geen spel. Dus besluit Spasski tot iets wel heel rigoreus: **16...,Pb8-c6**. Hij offert een vol stuk om tegenspel te krijgen! Is het dapper, is het pure wanhoop, is het briljant of is het een zinloos stukoffer? Het is in ieder geval sensationeel. Zo sensationeel dat er ruim 50 jaar later nog over wordt nagepraat en druk wordt gebakeleid op internet of dit nu heel goed of juist niet goed was.

Boris Spasski

Youri Averbach dacht maar liefst 55 minuten na (tot verbazing van Spasski zelf overigens) en besloot toen het paard toch maar te nemen. De partij verliep verder met 17.d5xc6,b7xc6 18.Pf3-h4 (Spasski vond zelf 18.h6 beter) 18...,Dc8-e8 19.h5xg6,h7xg6 20.Dd1-g4,Ta8-b8 21.Pc3-d1,Pc7-e6 22.Ta1-a3,Pe6-d4 23.Ta3-h3,De8-f7 24.Ld2-c3,Tf8-e8 25.Th3-h2,Df7xc4 26.Ph4xg6,Te8-e6 27.Lc3xd4 (Wit mist de winnende variant 27.Th8+,Lxh8 28.Txh8+,Kg7 29.Txb8,f3! 30.Pg6-f4!!,exf4 31.Dxf3. Maar mensen zijn geen schaakcomputers en dat moet je bijna zijn om deze variant achter het bord te zien.) 27...,Te6xg6 28.Dg4-f5,Dc4-e6 29.Df5xe6+,Tg6xe6 30.Ld4-c3,d6-d5 31.f2-f3,Tb8-b3 32.Th2-h3,c5-c4 33.Ke1-d2,Te6-g6 34.Th1-g1,d5-d4 35.Lc3-a5,Lg7-f8 36.Tg1-g4,Tg6-d6 37.Kd2-c2,Td6-d7 38.g5-g6,Td7-b7 39.La5-e1,c6-c5 40.Tg4-h4,Lf8-g7 41.Le1-a5,c4-c3 42.b2xc3,Tb3-a3 43.c3xd4,e5xd4 44.Th4xf4,Ta3-a2+ 45.Kc2-d3,Tb8-b1 46.Th3-h1,Ta2xa4 47.Kd3-c2,Tb1-b5 48.e4-e5?,d4-d3+ 49.Kc2xd3,Ta4xf4 50.La5-c3?,Tf4xf3+ 51.Kd3-e4,Tf3-g3 52.Ke4-f4,Tg3xg6 53.Pd1-e3,Tb5-b8 54.Pe3-f5,Tb8-f8 55.Th1-h5,Tf8-e8 56.Kf4-e4,Tg6-g1 57.Th5-h3,Lg7-f8 58.Ke4-d5,Tg1-d1+ 59.Kd5-e4,Td1-c1 60.Ke4-d5,Tc1-d1+ 61.Kd5-e4,Td1-d7 62.Pf5-h6+,Lf8xh6 63.Th3xh6,Td7-h7 64.Th6-g6+,Kg8-f7 65.Tg6-f6+,Kf7-e7 66.Tf6-c6,Ke7-d7 67.Tc6xc5,Th7-h6 68.Ke4-d5,Th6-b6 69.Lc3-a5,Tb6-b5 70.Tc5xb5,a6xb5 71.e5-e6+,Te8xe6 72.Kd5-c5,Te6-e5+ 73.Kc5-b6 remise.

Youri Averbach

Beide grootmeesters zijn nog in leven. Boris Spasski is inmiddels 78, Youri Averbach is zelfs al 93.